

eduresourceza.com

Province of the
EASTERN CAPE
EDUCATION

**NASIONALE
SENIOR SERTIFIKAAT**

GRAAD 12

SEPTEMBER 2012

**LANDBOUWETENSKAP V2
MEMORANDUM**

PUNTE: 150

Hierdie memorandum bestaan uit 8 bladsye.

ANTWOORDBLAD**LANDBOUWETENSKAPPE V2****NAAM EN VAN****MEMORANDUM****AFDELING A****VRAAG 1.1**

1.1.1	A	B	C	D✓✓
1.1.2	A	B	C✓✓	D
1.1.3	A✓✓	B	C	D
1.1.4	A	B✓✓	C	D
1.1.5	A	B✓✓	C	D
1.1.6	A✓✓	B	C	D
1.1.7	A	B	C	D✓✓
1.1.8	A	B	C✓✓	D
1.1.9	A	B✓✓	C	D
1.1.10	A✓✓	B	C	D

(10x2) (20)

VRAAG 1.2

	SLEGS A	SLEGS B	BEIDE A en B	GEENEEN
1.2.1	A✓✓	B	C	D
1.2.2	A	B	C	D✓✓
1.2.3	A	B✓✓	C	D
1.2.4	A	B	C✓✓	D
1.2.5	A	B	C	D✓✓

(5x2) (10)

VRAAG 1.3

1.3.1 Begroting ✓✓

1.3.2 Die wet van dalende
meeropbrengs ✓✓

1.3.3 Terugkruising ✓✓

1.3.4 Verskansing ✓✓

1.3.5 Depresiasie ✓✓

(5x2) (10)

VRAAG 1.4

1.4.1 Vryemarkstelsel ✓

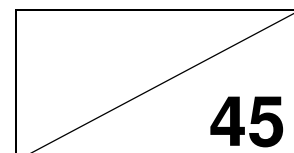
1.4.2 Omgewingsfaktore ✓

1.4.3 Kommunale-grond
Eiendomsregwet (1996) ✓

1.4.4 Letale gene ✓

1.4.5 balansstaat ✓

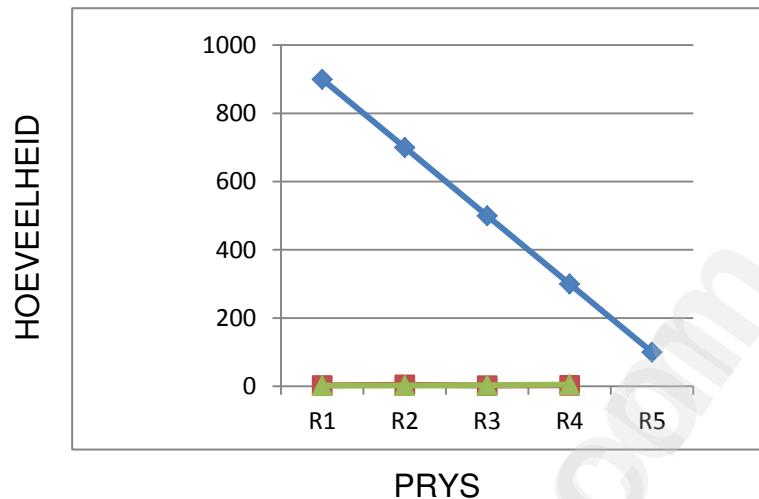
(5x1) (5)

TOTAAL AFDELING A: 45

AFDELING B**VRAAG 2 LANDBOUBESTUUR**

- 2.1 2.1.1 Boere kan maklik hulle prestasies vir die afgelope seisoen evalueer ✓
Boere kan doeltreffende beplanning vir die toekoms doen ✓ (2)
- 2.1.2 Persoonlike inligting soos naam/ouderdom/ras/geboortedatum ✓
Datum van aanstelling ✓
Werkskedule ✓
Salaris ✓ (Enige 2) (2)
- 2.1.3 (a) pluimveekos: lewende hawe rekords ✓ (1)
(b) getal werkers: arbeiderrekords ✓ (1)
(c) kunsmisstowwe: gewasrekords ✓ (1)
- 2.2 2.2.1 Beskryf die probleem ✓
Identifiseer alle moontlike oplossings ✓
Evalueer alle moontlike oplossings ✓
Kies die beste oplossing ✓ (4)
- 2.2.2 Goeie/harmonieus/demokraties/goeie
werkverhouding/werksaam/spanwerk ✓✓ (Enige 2) (2)
- 2.2.3 Produsente ontvang gewaarborgde pryse, wat hul finansiële sekuriteit
gee ✓
Verseker ordelike en effektiewe bemerking ✓
Vergemaklik bestuur en rekordhouding ✓
Produsente ontvang gemiddelde pryse vir alle verkope ✓
Boere hoef nie eie opbergingsgeriewe en pakstore te bou nie ✓
Produsente word beskerm teen prysskommelings en uiters lae
markpryse ✓
Kostes word laag gehou omdat produkte in bulk verpak en gestoor
word (kollekteer, stoor, verpakking, prosessering) is goedkoper indien
produkte saam geberg word eerder as apart hanteer word ✓ (Enige 3) (3)
- 2.2.4 Kosprys + wins prysvorming ✓
Kompetisie gebaseerde prysvorming ✓
Mark georiënteerde prysvorming ✓ (3)

2.3 2.3.1 Die vraagkurwe vir kasjoeneute by 'n plaashek

Gepaste opskrif ✓

Vraagkurwe ✓

Korrekte plot van pryse en hoeveelhede ✓

Korrekte skaal en lyne getrek met 'n liniaal ✓

(4)

2.3.2 Hoe hoër die pryse ✓, hoe minder ✓/verbruikers sal die produk wil koop ✓/Hoe laer die prys hoe meer verbruikers sal die produk koop ✓

(2)

2.3.3 Die weer/droogtes/hael/vloede ✓
 Die winsgrens van die produk ✓
 Hoe maklik kan die aanbod van die produk vermeerder word ✓
 Kennis ✓
 Stabiliteit van produksie ✓
 Periode van produksie ✓
 Tegnologie ✓
 Prys van die produk ✓

(Enige 3) (3)

2.3.4 Veeveilings: verwys na die verkoop van goedere op 'n veiling teen die hoogste bod ✓ onderwyl Plaashekveiling verwys na die verkoop van produkte direk vanaf die plaas ✓

Voordele – van veiling

- hoër pryse kan verkry word ✓

- boere dra nie die koste van slagting en verwerking nie ✓

(Enige 1) (1)

Voordele van plaashekverkope

Boere het nie bemarkingskoste nie ✓

Eenheidsprys is gewoonlik laer as kleinhandelverkope

(Enige 1) (4)

2.4 Besigheidsplan

'n Dokument wat die besigheid wat jy wil begin beskryf ✓ asook die doel van die besigheid, ✓ die koste verbonde aan die besigheid en hoe 'n wins gemaak kan word ✓

(3)

[35]

VRAAG 3 PRODUKSIEFAKTORE EN BESTUUR

- 3.1 3.1.1 Die Nasionale Waterwet (1998)✓
Nasionale wet op Veld en Bosbrande (1998)✓
Die Wet op die Bewaring van Landbouhulpbronne (1983)(CARA)✓
Die Wet op Volhoubare benutting van Landbouhulpbronne (2003)✓
(Enige 2) (2)
- 3.1.2 Grondrestitusie ✓
Grondherverdeling ✓
Die hervorming van Grondbesitreg ✓ (3)
- 3.1.3 Om grond terug te gee of om vergoeding aan te bied aan die wat hul grond verloor het ✓
Om die vorige diskriminerende apartheidsbeleid aan te spreek en om te verseker dat die arm en voorheen benadeelde mense toegang tot grond kry ✓
Om sekuriteit aan mense te verskaf wat in afgeleë landelike gebiede bly ✓ (Enige 2) (2)
- 3.2 3.2.1 Beskikbare landbougrond is beperk/beskikbaarheid ✓
Grond is duursaam/duursaamheid ✓
Grond is onvernietigbaar/onvernietigbaarheid ✓
Grond beperk die verbouing van spesifieke gewasse/beperkbaarheid ✓
Grond kom in 'n spesifieke omgewing voor/spesifieke omgewing ✓
Grond is onderhewig aan die wet van dalende meeropbrengs ✓
(Enige 4) (4)
- 3.2.2 Watervoorsiening/besproeiing✓
Konsolideer onekonomiese eenhede ✓
Gebruik verbeterde wetenskaplike metodes ✓ (Enige 2) (2)
- 3.3 3.3.1 B – Permanente arbeiders ✓
C – Seisoenale/tydelike arbeiders ✓ (2)
- 3.3.2 Fisiese plaasbeplanning ✓
Daaglikse beplanning ✓
Toesig ✓
Doeltreffende meganisering/gebruik van trekkers ✓
Doelmatige lewensomstandighede/vergoeding/behuising/sport fasiliteite/Werkloosheidversekering/waardering ✓
Finansiële aansporings/bonuses ✓
Opleiding ✓
Ekonomiese beplanning van plaasaktiwiteite ✓
Beplanning van produksieprosesse ✓ (Enige 3) (3)
- 3.3.3 Wet op Vergoeding vir Beroepsbeserings en Siektes (1993)✓ (1)

- 3.4 3.4.1 Bates – alles wat jy besit ✓ en wat finansiële waarde het. ✓ (2)
- 3.4.2 Geboue – langtermyn bates ✓
Aanteevee – medium termyn bates ✓
Voer – kort termyn bates ✓ (3)
- 3.4.3 Vertakkingsbegroting behels al die finansies rakende slegs een vertakking bv. aartappelsverbouing ✓ en Geheel plaasbegroting behels die oorkoepelende begroting wat alle vertakking insluit en alle finansies van die plaas aantoon ✓ (Enige 2) (2)
- 3.4.4 Inkomste = R64 500
Uitgawes = R54 600

Wins = R64 500 – R54 600 ✓
= R9 900 ✓ (2)
- 3.5 3.5.1 Verwerkte tomaties hou langer ✓
Voeg waarde toe ✓
Word nie beskadig nie ✓
Makliker om te vervoer ✓
Neem minder spasie op ✓
Kan buite-seisoen gebruik word ✓
Voorsien werk ✓ (Enige 3) (3)
- 3.5.2 Berekening gebaseer op enkelvoudige rente ✓
Berekening gebaseer op saamgestelde rente ✓ (2)
- 3.5.3 Kook/braai/✓
Sondroging/Beroking ✓
Souting/Fermentasie/brou ✓
Maal/Afskil ✓ (Enige 2) (2)

[35]

VRAAG 4 BASIESE LANDBOU-GENETIKA

- 4.1 4.1.1 Dit is 'n teelstelsel √ waar individuele plante toegelaat word om hulself te bestuif √ (2)

Voordele

Gee aanleiding tot genetiese homologiese populasies √

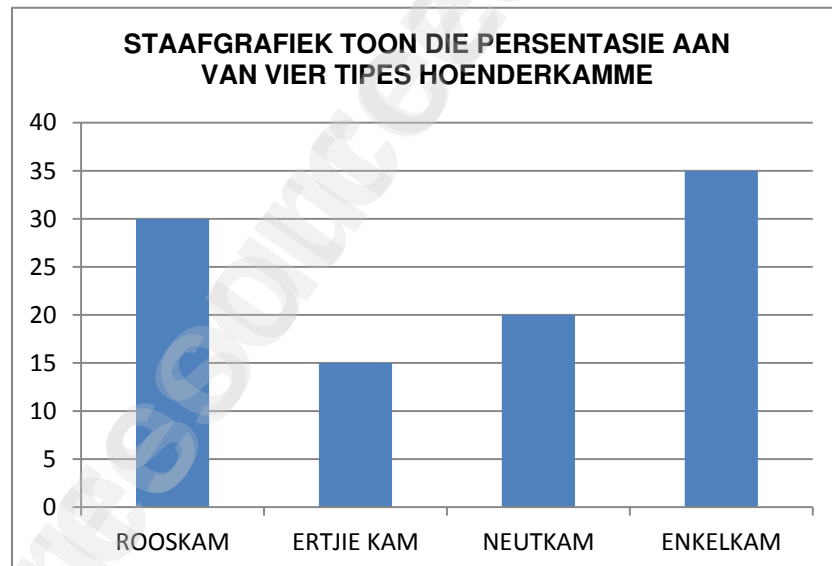
Dit is nie arbeidsintensief nie aangesien die natuur sy normale loop

neem en selfbestuiwing word toegelaat √ (Enige 1) (3)

- 4.1.2 Dieet √
Beskutting √
Klimaat √
Peste en siektes √ (4)

- 4.1.3 Die eienskap moet oorerflik wees √
Die eienskap moet meetbaar wees en deeglike rekordhoudings moet plaasvind √
Die eienskap moet ekonomies belangrik wees √ (3)

- 4.2 4.2.1

Korrekte opskrifte √

Korrekte byskrifte van Y- en X-as √

Korrekte skaal, gebruik liniaal √

Staafgrafiek √

(4)

- 4.2.2 Variasie √

(1)

- 4.3 4.3.1

	Q	Q
q	Qq	Qq
q	Qq	Qq

Korrekte plasing van dominante (QQ) √

Resessiewe gene (qq) √

Korrekte plasing van genotipes √

Punnet-vierkant √

(4)

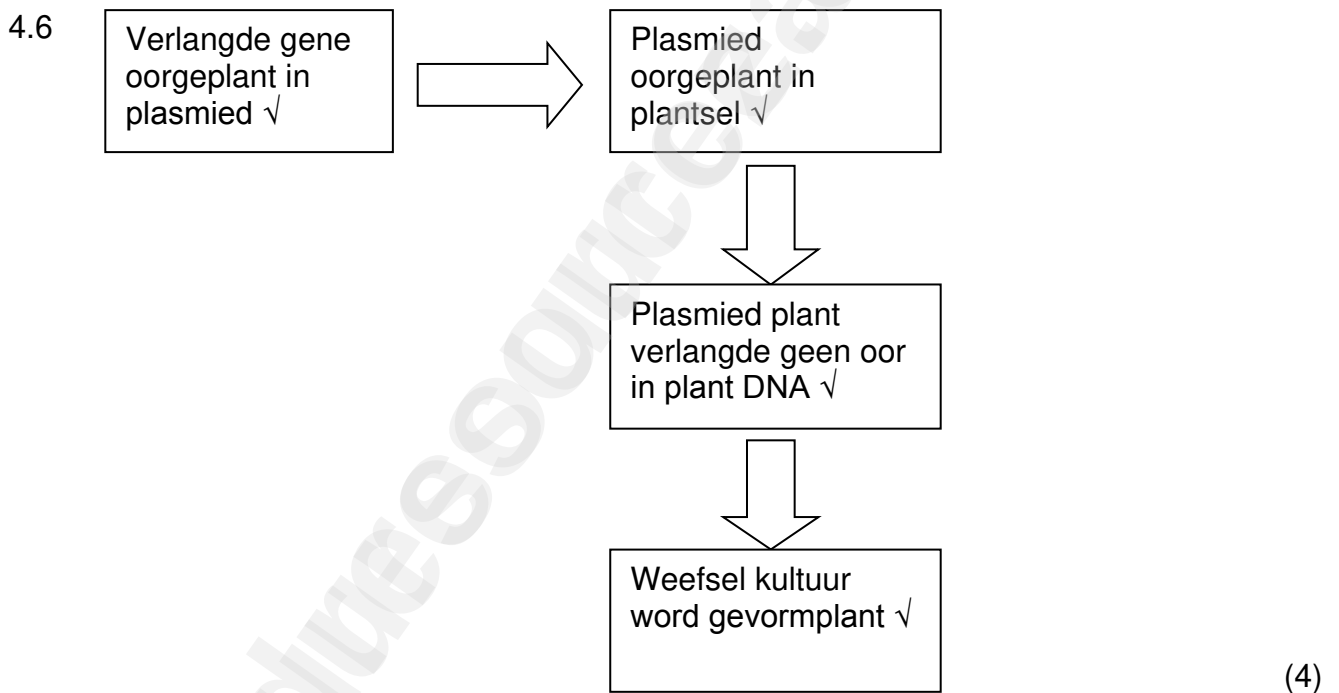
4.3.2 Wanneer 'n individu twee verskillende eenheidsfaktore vir dieselfde eienskappe het ✓, sal die een faktor dominant wees en die ander faktor resessief wees. ✓/Wet van dominansie ✓ en resistiwiteit ✓ (2)

4.3.3 9:3:3:1 ✓ (1)

4.4 4.4.1 Ko-dominansie
Tipe oorerwing waar beide van die selle dominant is ✓ en volledig uitgedruk word in die fenotipe. ✓ (2)

4.4.2 Inteling depressie
'n Geleidelike afname ✓ in produksie van generasie tot generasie ✓. (2)

4.5 Agro bakterium tumefaciens ✓
Elektroporasië ✓
Mikro-inspuiting ✓
Geen pistool ✓ (Enige 3) (3)

4.7 Somatropien ✓
Tiroksied ✓
Androgeen ✓ (Enige 2) (2)
[35]

TOTAAL AFDELING B: 105

GROOTTOTAAL: 150